Режими на имуществени отношения

Чехия

1 Има ли законов режим на имуществени отношения между съпрузи в тази държава членка? В какво се състои той?

Да.

Съгласно чешкото право всичко, което принадлежи на съпрузите, има имуществена стойност и не е изключено от правния режим, се счита за съпружеска имуществена общност. Съпружеската имуществена общност се подчинява на законовия режим, на конкретен договорен режим или на режим, определен в съдебно решение.

Съгласно законовия режим всичко, придобито по време на брака от единия съпруг или от двамата съпрузи съвместно, се счита за общо имущество, с изключение на следните:

а) вещи, служещи за личните нужди на единия от съпрузите;

б) вещи, придобити по дарение, наследство или завет само от единия от съпрузите, освен ако дарителят или завещателят не е изразил различно желание;

в) вещи, получени от единия от съпрузите като обезщетение за неимуществени вреди, нанесени на естествените му права;

г) вещи, придобити от единия от съпрузите посредством съдебен процес, свързан с негова изключителна собственост;

д) вещи, придобити от единия от съпрузите като обезщетение за причинени вреди, унищожаване или загуба на негова изключителна собственост.

Съгласно законовия режим всички печалби от имущество, принадлежащо само на единия от съпрузите, представляват общо имущество.

Съгласно този режим всички договорени по време на брака задължения са общо имущество, освен когато са свързани с имущество, принадлежащо само на единия от съпрузите, и само във връзка с частта, която надвишава стойността на печалбите от това имущество, или освен когато са договорени от единия от съпрузите без съгласието на другия. Това не засяга извършването на рутинни покупки или придобиването на стоки от първа необходимост.

2 Как могат съпрузите да организират своя режим на имуществени отношения? Какви са формалните изисквания в този случай?

Сгодени или сключили брак двойки могат да се споразумеят за режим на имуществени отношения, който се различава от законовия режим. Споразумението може да се състои от отделен режим на собственост или от режим, който ограничава установяването на общо имущество до периода преди приключването на брака, или който може да разшири или да ограничи определения в законовия режим обхват на общото имущество. Споразумението може да съдържа всички договорености, свързани с която и да е вещ от имуществото, освен ако законът забранява това. Споразумението може да се отнася по-специално до обхвата, съдържанието или режима, до периода, през който се прилага законовия режим или друг режим на общо имущество, или до отделни вещи или групи от вещи. В споразумението бъдещото общо имущество може да се класифицира по начин, различен от законовия режим. В него също така може да се предвижда режим на имуществени отношения в случай на приключване на брака.

Споразумение относно режима на съпружеска имуществена общност трябва да бъде под формата на официален документ (т.е. то трябва да бъде нотариално заверено).

Когато сгодена двойка сключи споразумение за режим на съпружеска имуществена общност, това споразумение влиза в сила на датата на сключване на брака.

3 Съществуват ли ограничения на свободата в организиране на режима на имуществения отношения между съпрузи?

Споразумението може да съдържа всички договорености, свързани с която и да е вещ, освен ако законът забранява това.

Споразумението не може да изключва или да изменя каквито и да е разпоредби относно обичайното обзавеждане на домакинството, освен когато единият от съпрузите е напуснал домакинството и отказва да се върне. Споразумението не може да възпрепятства единия от съпрузите да осигурява своето семейство. По силата на съдържанието или целта си споразумението не може да засяга правата на която и да е трета страна, освен ако тази страна не е дала съгласието си в споразумението. Всяко споразумение, сключено без съгласието на третата страна, няма правни последици по отношение на тази страна.

4 Какви са правните последици от развода, раздялата или унищожаването на брака по отношение на режима на имуществени отношения между съпрузи?

Съпружеската имуществена общност престава да съществува след края на брака; това се случва когато единият съпруг почине, обявен е за починал или при развод. Когато съпружеската имуществена общност се прекратява, остатъчното имущество трябва да бъде разпределено.

Ако бракът се унищожава, се счита, че той не е бил сключван. След унищожаването правата и задълженията на двойката във връзка с имуществото се разглеждат по същия начин като правата и задълженията във връзка с имуществото след развод.

5 Какви са последиците от смъртта на единия от съпрузите върху режима на имуществени отношения между тях?

Съпружеската имуществена общност се прекратява, след което се разпределя. Преживелият съпруг е законния наследник от първа и втора категория на починалия.

6 Кой орган е компетентен да се произнесе по случай, свързан с режима на имуществени отношения между съпрузи?

Съдът.

7 Какви са последиците от имуществения режим между съпрузи за правоотношенията между единия от съпрузите и трети лица?

Всичко, придобито от единия от съпрузите преди брака (наред с другото), не се счита за съпружеска имуществена общност съгласно законовия режим. Съгласно законовия режим всички договорени по време на брака задължения са общо имущество, освен когато са свързани с имущество, принадлежащо само на единия от съпрузите, и само във връзка с частта, която надвишава стойността на печалбите от това имущество, или освен когато са договорени от единия от съпрузите без съгласието на другия. Това не засяга извършването на рутинни покупки или придобиването на стоки от първа необходимост.

По въпроси, отнасящи се до общото имущество или части от него, които не се считат за рутинни, в рамките на съдебно производство съпрузите трябва да действат заедно, освен когато единият съпруг действа със съгласието на другия. Ако единият съпруг откаже да даде съгласието си без

уважителна причина и срещу интересите на съпружеската двойка, на семейството или на семейното домакинство или ако не е в състояние да изрази волята си, другият съпруг може да подаде молба до съда, за да даде съгласието си вместо него.
Ако в рамките на съдебно производство единия съпруг действа без съгласието на другия, когато такова съгласие е необходимо, другият съпруг може да обяви това производство за недействително. Ако част от общото имущество следва да се използва за търговски цели от единия от съпрузите и ако имуществената стойност на тази част от имуществото надвишава сума, съизмерима с материалното положение на съпрузите, съгласието на другия съпруг се изисква при първия случай, в който това имущество се използва по този начин. Ако другият съпруг е изключен от това производство, той може да го обяви за недействително. Ако част от общото имущество трябва да се използва за придобиване на дял в търговско дружество или кооперация или ако придобиването на такъв дял води до обезпечаване на задълженията на дружеството или кооперацията до степен, надвишаваща тази, съизмерима с материалното положение на съпружеската двойка, се изисква съгласието на другия съпруг; ако другият съпруг е изключен от това производство, той може да обяви такова производство за недействително.
Ако съпрузите са постигнали съгласие за догорен режима на имуществени отношения, споразумението не може да засяга по силата на съдържанието или целта си правата на която и да е трета страна, освен ако тази страна не е дала съгласието си в споразумението. Всяко споразумение, сключено без съгласието на третата страна, няма правни последици по отношение на тази страна.

8 Кратко описание на процедурата за разпределение, включително разделянето, разпределянето и ликвидирането на режима на имуществените отношения между съпрузи в тази държава членка.

Ако общото имущество бъде прекратено или ликвидирано или ако бъде намален неговият обхват, предишните съвместни задължения и права се погасяват чрез разпределение. Ако намаленото, прекратеното или ликвидираното имущество не бъде разпределено, правилата относно общото имущество се прилагат по отношение на него по целесъобразност.
Разпределението на имуществото не може да засяга правата на която и да е трета страна. Ако правата на някое трето лице са засегнати от разпределението, лицето може да поиска от съда да обяви, че разпределението няма последици по отношение на него. Задълженията могат да бъдат разпределени единствено между съпрузи.
За предпочитане е постигането на споразумение между съпрузите за разпределение на общото имущество, ако това е възможно (в случай например на развод или намаляване на общото имущество). Споразумението за разпределение винаги влиза в сила от деня, в който общото имущество е намалено, прекратено или ликвидирано, независимо от това дали споразумението е изготвено преди или след намаляването, прекратяването или ликвидацията на общото имущество.
Споразумението за разпределение трябва да бъде в писмена форма, ако е сключено по време на брака, или ако някоя вещ, която трябва да бъде разпределена, изисква споразумение за прехвърляне на собствеността в писмена форма (например недвижими вещи). Ако споразумението за разпределение не трябва да бъде в писмена форма и ако то се урежда от единия от съпрузите, другият съпруг трябва да представи на първия потвърждение за разпределението.
Ако съпрузите не успеят да постигнат съгласие относно споразумението за разпределение, единият от тях може да подаде молба за постановяване на съдебно решение. Съдът трябва да постанови решение за разпределението в съответствие със съществуващото положение към момента на намаляването, прекратяването или ликвидирането на съпружеската имуществена общност.
При разпределението се прилагат следните правила:
а) дяловете на двамата съпрузи от имуществото, което трябва да бъде разпределено, трябва да са равни;
б) всеки съпруг трябва да възстанови всички средства от общото имущество, изразходвани за неговата изключителна собственост;
в) всеки съпруг има правото да поиска обезщетение за всички средства от неговата изключителна собственост, изразходвани за общото имущество;
г) трябва да се вземат предвид нуждите на децата на издръжка;
д) трябва да се вземе предвид начинът, по който всеки от съпрузите се грижи за семейството, по-специално начинът, по който се грижи за децата и семейното домакинство;
е) трябва да се вземе предвид начинът, по който всеки съпруг е допринесъл за придобиването и поддържането на общото имущество.
Ако в рамките на три години след намаляването, прекратяването или ликвидирането на общото имущество не е извършено разпределение на вещите, които са част от това имущество, не е постигнато споразумение за разпределението или не е подадена молба съдът да се произнесе по разпределението, се счита, че съпрузите или бившите съпрузи са уредили разпределението, както следва:
а) материални движими вещи са имуществото на съпруга, който ги използва като изключителен собственик за осигуряване на собствените си нужди или тези на семейството или на семейното му домакинство;
б) други материални движими и недвижими вещи са общото имущество на двамата съпрузи и всеки има равен дял от това имущество;
в) други права на собственост, задължения и дългове се привързват и към двамата съпрузи и те имат равен дял от тях.

9 Каква е процедурата и документите или информацията, които обикновено се изискват за целите на регистрацията на недвижима собственост?

Съдебните производства за учредяване или прехвърляне на вещно право върху недвижими вещи или производства за изменение или отнемане на такива права трябва да се провеждат в писмена форма. Ако прехвърлянето включва собственост върху недвижими вещи, която е вписана в публичния регистър, промяната в собствеността влиза в сила чрез вписване в този регистър.

Последна актуализация: 14/12/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.